

נציבות שירות המדינה

הודעות

הודעה עד/13

כ"ח בסיוון התשע"ד (26.6.2014)

הודעה מס' עד/13

הקשר בין עובד המדינה לבין בתי המשפט

לאור הניסיון שהצטבר בנציבות שירות המדינה בנושא הקשר בין עובדי המדינה לבתי המשפט, שלימד כי עובדים מתקשים להבין כיצד עליהם לפעול עת עולה אצלם צורך לבוא בדברים עם ערכאות משפטיות, הוחלט לפעול להרחבת והבהרת הוראות התקשי"ר בנושא זה, בשיתוף עם פרקליטות המדינה ומשרד המשפטים, ולאחר קבלת התייחסות מהיועצים המשפטיים במשרדי הממשלה השונים.

עובדים רבים, כדבר שבשגרה, נדרשים לבוא במגע עם ערכאות משפטיות שונות, בין היתר במסגרת מתן עדות בהליך הפלילי (לעיתים כעדים מטעם ההגנה/הנאשם), בהליכים אזרחיים, בבתי הדין לעבודה וכיו"ב.

לעיתים הקשר בין עובדי המדינה לבתי המשפט הינו לצורך מסירת מסמכים או ידיעה שהגיעו אליהם מתוקף תפקידם, או הקשורה בתפקידם, ולעיתים הקשר של עובדי המדינה עם בתי המשפט אינו בקשר לתפקידם כעובדי מדינה.

על מנת לסייע לעובדים להבין כיצד עליהם לפעול עת הם נדרשים לבוא בדברים עם ערכאות שיפוטיות, תוקנו הוראות התקשי"ר בניסיון לתת מענה מלא וברור לקשת המקרים בהם עובדי מדינה עשויים לבוא במגע עם ערכאות משפטיות.

התיקון שלפניכם כולל חלק כללי, ובו העקרונות המרכזיים לפיהם יש לפעול, וכן הנחיות ספציפיות ביחס לעובדים אשר הוזמנו להעיד במסגרת הליך פלילי; עובד מדינה אשר הוזמן למסור עדות בהליך אזרחי (לרבות בית הדין לעבודה, בית משפט לענייני משפחה, בית משפט לעניינים מנהליים), בין אם בהליך שהמדינה היא צד לו ובין אם בהליך שהמדינה אינה צד לו; עובד מדינה אשר הוזמן למסור עדות בנושא שבמומחיות ועובד מדינה אשר הוזמן להעיד במדינה זרה.

התיקון לתקשי"ר בהתאם לנ"ל ותיקונים אחרים נוספים כלולים בדפי ההחלפה המצורפים להודעה זו.

משה דיין
נציב שירות המדינה

תיקונים בהחלפת דפים

להכניס את הדפים שכותרותיהם			להוציא את הדפים שכותרותיהם			אסמכתא
16.511	-	16.522 (דף אחד)	16.511	-	16.522 (דף אחד)	עדכון (פסקה 16.520(ב))
40.311	-	40.322 (דף אחד)	40.311	-	40.325 (דף אחד)	עד/13 (פסקאות 40.321 - 40.325)
40.326	-	40.343 (דף אחד)	40.361	-	40.383 (דף אחד)	עד/13 (פסקה 40.326)
40.383	-	40.384 (דף אחד)	-----			עריכה
82.234	-	82.244 (דף אחד)	82.234	-	82.244 (דף אחד)	עדכון (פסקה 82.255(ב))

16.5 - העברה ממעמד למעמד

16.51 הגדרת "שירות רצוף של עובד ארעי" /

16.52 העברה למעמד זמני / 16.53 העברה

למעמד קבוע / 16.54 זכויות סוציאליות לעובד

המועבר למעמד קבוע למפרע

16.51 - הגדרת "שירות רצוף של עובד ארעי"

16.511

שירות רצוף של עובד ארעי לעניין העברה ממעמד למעמד, וכן לעניינים אחרים שצוינו בתקשי"ר, כולל אף שירות שחלו בו הפסקות לרגל אחד מאלה:

(א) יום מנוחה שבועי;

(ב) יום מועד;

(ג) יום העצמאות;

(ד) יום בחירה;

(ה) חופשת מנוחה;

(ו) שירות מילואים;

(ז) שירות צבאי חלקי (ראה סעיף 34.26);

(ח) מחלה (בגדר הוראות פרק משנה 33.2);

(ט) חופשת לידה;

(י) ימי אבל;

(יא) היעדר לרגל תאונה בעבודה;

(יב) הפסקות בהעסקה במסגרת משרד אחר או ביחידת סמך אחרת, אם אין ההפסקות ארוכות משישה חודשים, אפילו הן מהוות ניתוק הקשר בין המדינה, בתור מעביד, לבין העובד, ובלבד שתקופת העבודה שקדמה להפסקה הנ"ל, לא תובא בחשבון לצורך משך תקופת הניסיון במשרה החדשה או לצורך התקופה הנדרשת בסעיף 16.52 להעברת עובד ארעי למעמד של עובד זמני.

(עא/15)

16.512

האמור בפסקה 16.511 לעניין שירות רצוף של עובד ארעי, חל גם על שירות רצוף של עובד המועסק על-פי חוזה מיוחד, בהתאם לפסקאות 15.214, 15.219, 16.411 עד 16.414.

16.52 - העברה למעמד זמני

16.520

(א) הוראות פסקאות 16.521, ו-16.523 לא יחולו על גמלאים שפרשו משירות המדינה והתקבלו מחדש בגיל 60 ומעלה לפי פסקה 02.254(טז) או סעיף 02.26;

(תחולה: ו' באדר התשמ"ב (1.3.1982))

(ב) הוראות סעיף זה לא יחולו על עובדים בשירותי הביטחון לגביהם נקבעו נהלים ייחודיים באישור נציבות שירות המדינה.

(עד/13)

16.521

עובד ארעי ועובד על-פי חוזה מיוחד, המועסקים 12 חודשים רצופים בלחץ עבודה, יועברו למעמד זמני החל מהיום שבו מלאו 12 חודשים רצופים לעבודתם האמורה, אם מתקיימים בהם כל התנאים להעסקה במעמד זמני בהתאם להוראות פרק משנה 16.3, ובהתאם לפסקה 16.511(יב).

16.522

עובד ארעי ועובד על-פי חוזה מיוחד, המועסקים 24 חודשים רצופים במשימה חולפת, יועברו למעמד זמני החל מן האחד בחודש הבא אחרי היום שבו מלאו 24 חודשים רצופים בעבודה האמורה אם מתקיימים בהם כל התנאים להעסקה במעמד זמני בהתאם להוראות פרק משנה 16.3 ובהתאם לפסקה 16.511(יב). הסכים העובד לכך, מותר לדחות את העברתו למעמד זמני עד מלאת 36 חודשים רצופים לעבודתו האמורה.

הסכים העובד לכך, מותר לדחות את העברתו למעמד זמני בשנתיים נוספות; נמצא תקן מתאים לשיבוץ העובד בתקופה זו, יועבר העובד למעמד זמני במועד מציאת התקן; תקופת ההעסקה כעובד ארעי או כעובד על-פי חוזה במשימה חולפת, לא תעלה בסך הכל על 5 שנים רצופות.
(תחולה: כ"ג שבט התשנ"א (7.2.1991)) (נא/34)

16.523

עובד ארעי, או עובד על-פי חוזה מיוחד, שהועסק ברציפות אבל לסירוגין בלחץ עבודה ובמשימה חולפת, יועבר למעמד זמני אחרי 24 חודשים רצופים לעבודתו במעמד ארעי או על-פי חוזה מיוחד, אם מתקיימים בו כל התנאים להעסקה במעמד זמני בהתאם לפרק משנה 16.3 ובהתאם לפסקה 16.511 (יב); לצורך זה תיחשב תקופת העסקתו בלחץ עבודה ככפולה ממה שהייתה למעשה.

16.524

פסקה מבוטלת
(סה/7)

16.525

מותר להעביר עובד ארעי או עובד המועסק על פי חוזה מיוחד, כשיש בהעברה כדי לשנות את מעמדו של העובד לקבוע או לזמני, רק אם מילא העובד אחר התנאים למינוי למעמד זמני או קבוע, כלומר - מכרז וכיוצא בזה.

16.53 - העברה למעמד קבוע

16.531

נוהל העברת עובד למעמד קבוע הוא כנוהל מינוי עובד קבוע לפי פרק משנה 15.1, אולם פעולות שכבר נעשו בקשר עם המינוי במעמד זמני או על פי חוזה מיוחד או ארעי לא תעשינה שוב בקשר עם המינוי הקבוע.

16.532

בוטלה עבודה, בה מועסק עובד זמני, ובעקבות ביטול זה פוטר עובד קבוע המועסק בעבודה דומה באותו מקום עבודה בהתאם לפסקה 82.241, יועבר העובד הזמני שבוטלה עבודתו למעמד קבוע, במשרה שהתפתחה.

16.533

עובד ארעי או עובד על-פי חוזה מיוחד, שהועסק בלחץ עבודה והועבר למעמד זמני בהתאם לפסקה 16.521, יועבר למעמד קבוע לאחר השלימו שנת שירות אחת במעמד זמני.
עובד ארעי או עובד על-פי חוזה מיוחד, שהועסק במשימה חולפת והועבר למעמד זמני בהתאם לפסקה 16.522, או שהועסק לסירוגין במשימה חולפת ובלחץ עבודה והועבר למעמד זמני בהתאם לפסקה 16.523, יועבר למעמד קבוע לאחר השלימו 24 חודשי שירות במעמד זמני.

16.534

מחייבת העברת עובד זמני למעמד קבוע, הגדלת התקן של המשרד, יידחה תאריך העברתו של העובד למעמד קבוע עד תחילת שנת הכספים הבאה לאחר שמילא העובד אחר התנאים להעברתו למעמד קבוע לפי פסקה 16.533; על האחראי לנקוט בצעדים הדרושים לשינויים המתאימים בתקציב ובתקן.

16.535

עובד המועסק במשרה בתקן על-פי חוזה מיוחד לפי פסקה 15.213 שקיבל אזרחות ישראלית או רישיון לישיבת קבע בישראל במשך תקופת החוזה או בסופה, יועבר למעמד קבוע, למפרע מיום תחילת שירותו. שירותו יישא זכות לגמלאות לפי חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970, מיום תחילת שירותו, רק אם הועסק בחוזה מיוחד לפי פסקה 15.213 ערב היום הקובע כאמור בסעיף 107 לחוק זה ונתמנה לשירות המדינה בכתב מינוי ביום הקובע או לאחריו, ובכפפות להוראות פסקה 02.356.

(חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970, ס' 107) (סה/7)

16.536

עובד המועסק על-פי חוזה מיוחד בהתאם לפסקאות 16.415, 16.416, או 16.417 (בשירות החוץ) במשך שנתיים לפחות, מותר להעבירו למעמד קבוע לאחר אותה תקופה; אם קיימת בתקן משרה פנויה מתאימה לעובד המועסק בחוזה מיוחד לפי פסקה 15.214, מותר להעבירו למעמד קבוע בתום חוזהו, או בשובו לארץ, הכל לפי התאריך המוקדם. תוקף ההעברות הללו למפרע מיום תחילת השירות על-פי חוזה מיוחד.

40.3 - מעמד היועץ המשפטי במשרדי הממשלה וביחידות הסמך

40.31 כללי וחלות / 40.32 הקשר בין עובד המדינה לבין בתי המשפט / 40.33 חוות דעת היועצים המשפטיים למשרדי הממשלה / 40.34 הימנעות או פעולה לפי הודעת יועץ משפטי / 40.34 פניות ליועץ המשפטי לממשלה ולמחלקת יעוץ וחקיקה במשרד המשפטים / 40.35 פניות לנושאי תפקידים במשרדי הממשלה / 40.36 מתן ייעוץ משפטי בוועדות ובצוותים בין-משרדיים / 40.37 דרישות נגד המדינה / 40.38 רכישת שירותים משפטיים חיצוניים על-ידי משרדי הממשלה

40.31 - כללי וחלות

40.311

- (א) תפקיד הייעוץ המשפטי הוא לייעץ ולהנחות את כלל גורמי המשרד בהיבטים המשפטיים של פעולתם, להעמיד לרשות המשרד את הכלים והאמצעים המשפטיים הדרושים ליישום מדיניות המשרד;
- (ב) במילוי תפקידו זה עליו להקפיד להיות "שומר הסף" כדי להבטיח כי פעילות המשרד ונושאי המשרה בו תתבצע על-פי דין וכללי המנהל התקין ויתר עקרונות היסוד של שיטת המשפט הישראלית, המחייבים את השירות הציבורי. על היועץ המשפטי למשרד לפעול לשם קיומו וחיוזו של שלטון החוק;
- (ג) ככלל, הוראות בעניין היועצים המשפטיים למשרדי הממשלה מוסדרים בהנחיות היועץ המשפטי לממשלה מס' 9.1000.

40.312

הוראות פרק משנה זה חלות על כל סוגי העובדים בשירות, אלא אם נאמר דבר אחר לעניין מסוים.

40.32 - הקשר בין עובד המדינה לבין בתי המשפט

40.321

בסעיף זה "בית משפט" - לרבות בית דין מנהלי, ועדת ערר, ועדת השגה וכל ערכאה שיפוטית או מעין שיפוטית.

40.322

הנחיות כלליות

- (א) עובד בכל דרגה או מעמד אינו רשאי לבוא בדברים במישרין עם בית משפט בקשר לכל התדיינות בעניין הקשור לתפקידו של העובד במישרין או בעקיפין, בין לגופו של עניין ובין בקשר לסדרי הדין באותו עניין, אלא בהתאם להוראות סעיף זה. יובהר, כי אין בהוראות סעיף זה כדי למנוע מהעובד לפנות לערכאות למיצוי זכויותיו;
- (ב) ככלל, עובד מדינה לא יתייצב למתן עדות בעל פה, בין בהליך פלילי ובין בהליך אזרחי, מקום בו ניתן לקבל את עדותו באמצעות תעודת עובד ציבור או תעודה ציבורית כמשמעותן בפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, וזאת בהתאם להנחיית היועץ המשפטי במשרד ובהתייעצות עם הפרקליטות כפי שיפורט להלן, אלא אם הוזמן על ידי בית המשפט להתייצב לדיון;
- (ג) עובד המדינה שלא הוסמך לכך לא יציג כל עמדה פורמלית או בנושא מדיניות מטעם הרשות המוסמכת;
- (ד) עובד שמסר, ללא סמכות כדין, ידיעה שהגיעה אליו בתוקף תפקידו לאדם שלא היה מוסמך לקבלה, עובר עבירת משמעת ובמקרים מסוימים אף עבירה פלילית לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977. ככל שנדרש עובד לעניין זה - יתייעץ עם היועץ המשפטי במשרדו;

- (ה) מקום בו מדובר בהתדיינות בבית משפט בעניין שאינו קשור במישרין או בעקיפין לתפקידו של העובד, למקום עבודתו בשירות המדינה בעבר או בהווה, או לתחום מומחיותו - לא יחולו הוראות סעיף זה;
- (ו) משהובא לידיעת היועץ המשפטי במשרד מידע בדבר הליכים משפטיים כאמור בסעיף זה - יתייעץ עם פרקליט המחוז הרלוונטי להליך ככל שימצא לנכון;
- (ז) מקום בו קיימת סתירה בין הוראות סעיף זה להוראות הדין תחייבנה הוראות הדין.

0.323

עובד אשר מוזמן להעיד בהליך פלילי יפעל כדלקמן:

- (א) עובד מדינה אשר נחקר בחקירה על-פי דין והוזמן להעיד בפני בית המשפט כעד מטעם התביעה - אינו נדרש בתיאום עם היועץ המשפטי במשרדו;
- (ב) עובד מדינה אשר נחקר בחקירה על-פי דין והוזמן להעיד על ידי בית המשפט כעד מטעם ההגנה - יעדכן את היועץ המשפטי במשרד בו הוא מועסק;
- (ג) עובד מדינה שלא נחקר בחקירה על-פי דין והוזמן כעד מטעם ההגנה - יתייצב לעדות מטעם ההגנה מקום בו הוזמן על-ידי בית המשפט להתייצב לדיון. העובד יעדכן את היועץ המשפטי במשרד בו הוא מועסק על עצם זימונו לעדות בלבד, וזאת מבלי שישוחח עמו בנושא המשפט;
- (ד) פגישת הכנה לעדות עם סגור ככל שהעובד מעוניין בכך, תתקיים במשרדו של העובד, בתיאום עם היועץ המשפטי במשרד בו מועסק העובד, לאחר שהסגור יעביר לו בכתב האם עדותו נדרשת לצורך נושאים עובדתיים או בנושאי מדיניות.

40.324

עובד אשר מוזמן להעיד בהליך אזרחי (לרבות בית הדין לעבודה, בית משפט לענייני משפחה, בית משפט לעניינים מנהליים) יפעל כדלקמן:

- (א) עובד מדינה אשר הוזמן למסור עדות בהליך שהמדינה היא צד לו
1. עובד מדינה שהוזמן למסור עדות כעד מטעם המדינה בקשר למילוי תפקידו - על העובד לעדכן על כך את היועץ המשפטי במשרד בו הוא מועסק;
 2. עובד מדינה שהוזמן למסור עדות שלא מטעם המדינה בקשר למילוי תפקידו - על העובד לעדכן על כך את היועץ המשפטי במשרדו. היועץ המשפטי יעדכן את פרקליט המחוז הרלוונטי, על מנת לשקול אם יש צורך בזימון אותו עד כעד מטעם המדינה, הגשת בקשה לביטול הזימון לעדות, או הגשת כל בקשה אחרת לבית המשפט;
 3. עובד מדינה שהוזמן למסור עדות כאמור בנסמך 2 לעיל, לא יבוא במגע עם עורך דין שאינו נציג המדינה ולא ימסור לו כל תצהיר או מידע, אלא באישור היועץ המשפטי במשרד שיתאם זאת עם פרקליט המחוז הרלוונטי;
 4. בעניין מתן חוות דעת רפואית של רופא עובד מדינה שעשויה לשמש ראיה נגד המדינה או אחד ממוסדותיה - תחול פסקה 42.434.
- (ב) עובד מדינה אשר הוזמן למסור עדות בהליך שהמדינה אינה צד לו
1. מקום בו מדובר בהתדיינות בבית משפט בעניין הקשור לתפקידו של העובד במישרין או בעקיפין - על העובד לעדכן את היועץ המשפטי במשרדו על זימונו לעדות;
 2. היועץ המשפטי במשרד יעדכן את פרקליט המחוז הרלוונטי, על מנת לשקול אם יש צורך בהגשת בקשה לביטול הזימון לעדות, או הגשת כל בקשה אחרת לבית המשפט.
- (ג) עובד מדינה אשר הוזמן למסור עדות בנושא שבמומחיות
- ככלל, עובד מדינה אשר הוזמן למסור עדות בנושא שבמומחיות הקשורה לתחום עיסוקו בשירות המדינה, בתביעה שהמדינה אינה צד לה, יעשה זאת באמצעות תעודת עובד ציבור, כמשמעותה בפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, בכפוף להנחיות היועץ המשפטי במשרדו.

40.325

עובד מדינה אשר הוזמן להעיד במדינה זרה

עובד מדינה אשר הוזמן להעיד במדינה זרה, לרבות העברת ראיות ומסמכים, יפנה למחלקה הבין לאומית בפרקליטות המדינה, באמצעות היועץ המשפטי במשרדו.

40.326

שכר טרחה והוצאות

- (א) עובד המדינה לא יקבל שכר טרחה ו/או הוצאות בעד מתן עדות בבית משפט, אם מתן העדות נדרש מהעובד במסגרת תפקידו בשירות המדינה;
- (ב) בעניין קצובת אש"ל, החזר הוצאות, והיעדרות מתפקיד של עובד מדינה בהליכים המפורטים בסעיף זה - ראו סעיף 26.27.
(עד/13)

40.33 - חוות דעת היועצים המשפטיים למשרדי הממשלה

40.331

חוות דעתו של יועץ משפטי במשרד ממשלתי בשאלה משפטית קובעת, מבחינתם של כל עובדי המשרד, את המצב המשפטי הקיים, כל עוד לא נפסק אחרת על-ידי בית משפט מוסמך.

40.332

התעורר ספק או קושי בקשר לחוות דעתו של יועץ משפטי במשרד, יכול השר, המנהל הכללי של המשרד או היועץ המשפטי שהכין את חוות הדעת, לפנות אל היועץ המשפטי לממשלה ולבקשו לעיין בחוות הדעת ולהביע את דעתו באותו עניין. ככל הניתן, הפנייה אל היועץ המשפטי לממשלה תהיה פנייה משותפת ומתואמת.

40.333

הימנעות או פעולה לפי הודעת יועץ משפטי

עובד המקבל הודעה מיועץ משפטי של משרדו או של יחידתו, כי לפי צו של בית משפט או לאור התחייבות שניתנה לפני בית משפט יש להימנע מפעולה מסוימת או שיש לפעול פעולה מסוימת - ינהג על-פי אותה הודעה, כל עוד לא בוטלה או שונתה על-ידי הודעה אחרת של אותו יועץ משפטי או של יועץ משפטי אחר במשרד המוסמך לעניין זה.

40.34 - פניות ליועץ המשפטי לממשלה ולמחלקת יעוץ וחקיקה במשרד המשפטים

40.341

- (א) פנייה ליועץ המשפטי לממשלה, או למשנה ליועץ המשפטי לממשלה, תיעשה על-ידי היועץ המשפטי עצמו באחד או יותר מהמקרים הבאים:
1. אישור - בבעיות ונושאים בעלי רגישות מיוחדת, ציבורית או אחרת, או בשאלות עקרוניות בעלות השלכות רוחב משמעתיות על משרדים נוספים, או בעלות השלכות בתחומי העונשין, וכן לשם קבלת גיבוי מקצועי בשל קושי פנימי מול הנהלת המשרד;
 2. הכרעה - בעניין בו קיימת מחלוקת בין גורמים הכפופים להנחיית היועץ המשפטי לממשלה, כגון שני משרדי ממשלה;
 3. התייעצות - כאשר יועץ משפטי למשרד חש בצורך להתייעץ, בשל היעדר מומחיות מקצועית בבעיה קונקרטית שנתקל בה, או מטעם אחר.
- (ב) כל הפניות תלווינה בחוות דעת ראשונית לפחות של הפונה ולאחר בירור וליבון עם משרדים וגופים אחרים הנוגעים בדבר.

40.342

ככלל, הפניות ליועץ המשפטי לממשלה או למשנה ליועץ המשפטי לממשלה הנוגע בדבר, תעשינה רק באמצעות היועץ המשפטי למשרד ולא באופן ישיר מהדרגים המקצועיים במשרד, זולת במקרים בהם התעורר ספק או קושי בקשר לחוות דעת של יועץ המשפטי למשרד כאמור, שאז יוכלו לפנות גם המנהל הכללי או השר, תוך יידועו של היועץ המשפטי של המשרד.

40.343

בפניות שעניינן אישור או הכרעה כאמור לעיל, הפנייה תיעשה על-ידי היועץ המשפטי למשרד או על דעתו, ולא על-ידי צוות לשכתו.

40.35 - פניות לנושאי תפקידים במשרדי הממשלה

40.351

נושא תפקיד במשרד ממשלתי הפונה בכתב אל נושא תפקיד במשרד ממשלתי אחר, בעניין אשר יש לו היבטים משפטיים, יציין כמכתב את היועץ המשפטי של אותו משרד, זולת במקרים שבהם לא ניתן לעשות כן מטעמים של סיווג ביטחוני.

40.36 - מתן ייעוץ משפטי בוועדות ובצוותים בין-משרדיים

40.361

ככלל, בוועדות ובצוותים בין-משרדיים לסוגיהם יינתן הליווי והייעוץ המשפטי על-ידי יועצים משפטיים של המשרדים והגופים הנוגעים בדבר. ככלל עניין, יביאו יועצים משפטיים אלה סוגיות שיימצאו כי הן מחייבות התערבות או התייעצות, בהתאם לסוג האמור בפסקה 40.341, בפני משרד המשפטים. השתתפות של נציגי משרד המשפטים בצוותים או בוועדות הנזכרות תיעשה במקרים הנמצאים באחריות ישירה של המשרד, או בנושאים בעלי חשיבות או רגישות מיוחדת.

40.37 - דרישות נגד המדינה

40.371

הוגשה אל משרד ממשלתי או יחידת סמך, תביעה, דרישה לתשלום או לפיצוי או התראה שלא באמצעות בית משפט (להלן - "דרישה") כלפי המדינה, בה מועלית טענה שעשויה להוות עילה לתובענה, תופנה הדרישה על-ידי הגורם במשרד שקיבל אותה, אל היועץ המשפטי של המשרד הנוגע בדבר, בצירוף המסמכים והפרטים הנחוצים לבירור הדרישה.

40.372

היועץ המשפטי של המשרד יבדוק את כל העובדות המתוארות בדרישה, יקבל את הערותיהם של גורמי המשרד הנוגעים לעניין ויגבש את חוות דעתו באשר לדרישה.

40.373

חקירת איש השירות המשפטי הציבורי במשטרה

כאשר יועץ משפטי במשרד ממשלתי, לרבות יחידות הסמך, או משפטן המועסק בגוף ציבורי שהוא בעל כתב הסמכה מהיועץ המשפטי לממשלה כבא כוחו בהליכים פליליים או אחרים, צפוי להיחקר במשטרה כחשוד, יובא הדבר לידיעת היועץ המשפטי לממשלה בטרם החקירה, ולמצער - אם שיקולי דחיפות מונעים זאת - מיד לאחריה.

40.38 - רכישת שירותים משפטיים חיצוניים על-ידי משרדי הממשלה

40.381

(א) הוראות בעניין רכישת שירותים משפטיים חיצוניים על-ידי משרדי הממשלה מוסדרים בהנחיות היועץ המשפטי לממשלה מס' 9.1001;

(ב) בפסקה זו:

לרבות ייעוץ משפטי, ניסוח הצעות חוקים ותקנות, ניסוח חוזה, עריכת מחקר משפטי, ייצוג משפטי בערכאות;

"עבודה משפטית" -

לרבות יחידות סמך של המשרד וועדות ציבוריות הפועלות ליד המשרד;

"משרד ממשלתי" -

עורך דין או משפטן שאינו עובד המדינה;

"יועץ משפטי חיצוני" -

ועדה בראשות המנהל הכללי של משרד המשפטים, ובה חברים: משנה ליועץ המשפטי לממשלה, משנה לפרקליט המדינה, פרקליט מחוז וסגן בכיר לחשב הכללי (להלן - "הוועדה").

"הוועדה לאישור העסקתם של יועצים משפטיים חיצוניים במשרדי הממשלה" -

40.382

ככלל, תבוצע עבודה משפטית עבור משרדי הממשלה ויחידות סמך, לרבות ועדות ציבוריות הפועלות ליד המשרד/היחידה, על-ידי היועץ המשפטי של המשרד ובמקרים המתאימים, בשיתוף הגורמים המקצועיים במשרד המשפטים. עם זאת, אין בכך כדי למנוע היעזרות בשירותים משפטיים חיצוניים, במקרים מתאימים, תחת פיקוחו של היועץ המשפטי כמפורט להלן.

40.383

העסקת יועצים משפטיים חיצוניים במשרדי ממשלה באישור היועץ המשפטי של המשרד

- (א) יועץ משפטי של משרד ממשלתי רשאי, בכפוף לקיום ההליכים הנדרשים על-פי דין ובהם דיני המכרזים, ובכפוף לאמור בסעיף 40.38 בפרק משנה זה, להעביר ביצוע של עבודה משפטית מסוימת ליועץ משפטי חיצוני, אם מדובר בעבודה משפטית מוגדרת הדורשת מומחיות מיוחדת שאינה מצויה בשירות המדינה, או כשמדובר בנושא מוגדר שאינו מעורר רגישות מיוחדת, אשר הלשכה המשפטית של המשרד הממשלתי מתקשה לטפל בו במועד סביר בשל עומס עבודה;
- (ב) יועץ משפטי לא יאשר העסקת יועץ משפטי חיצוני בעבודה משפטית המחייבת גיבוש מדיניות משפטית, או בעבודה שהיא בגדר הפעילות השוטפת של הלשכה המחייבת גיבוש מדיניות משפטית, או בעבודה אשר אינה מתייחדת במאפיין כלשהו שיכול להצדיק ביצועה באמצעות משפטי חיצוני;
- (ג) בחירת היועץ המשפטי החיצוני תיעשה בהתחשב בכישוריו וניסיונו המקצועי לביצוע העבודה המשפטית המבוקשת, ובעבודות משפטיות אחרות שביצע עבור המשרד או משרדי ממשלה אחרים והיקפן, תוך התחשבות בצורך ליצור איזון ראוי בין המומחיות שרכש בעבודתו שיש בה כדי לסייע לביצוע העבודה שלעניין, לבין החשיבות ברענון השורות ובביזור התקשורות משרדי הממשלה בין נותני שירותים שונים;
- (ד) יועץ משפטי של משרד ממשלתי ידאג לתחילת תקופת ההעסקה של יועץ משפטי חיצוני למינימום הנדרש לביצוע העבודה, בהתאם לנסיבות המקרה ותוך קביעת הסדרי פיקוח נאותים שיבטיחו, בין היתר, שהיועץ המשפטי החיצוני יעבוד תחת פיקוח והנחייה של היועץ המשפטי של המשרד הממשלתי;
- (ה) היועץ המשפטי למשרד יסדיר נושא של חשש לניגוד עניינים, לרבות באמצעות הגבלות על עיסוק בתום תקופת ההתקשרות, באמצעות הסדר פיקוח על העבודה או בדרך אחרת.

40.384

העסקת יועצים משפטיים חיצוניים במשרדי ממשלה באישור הוועדה

- (א) יועץ משפטי של משרד המבקש כי פעולה משפטית תתבצע על-ידי יועץ משפטי חיצוני, יודיע ליו"ר הוועדה לפחות שבעה ימים טרם תחילת העסקתו ויצרף המסמכים אשר בהם יציין היועץ המשפטי של המשרד את:
1. הטעמים המצדיקים ביצוע העבודה המשפטית באמצעות עורך דין חיצוני;
 2. זהות עורך הדין הפרטי שמבקשים להעסיקו (כאשר אין צורך במכרז);
 3. תקופת ההעסקה הנדרשת;
 4. השכר המבוקש בשים לב למגבלות התעריף;
 5. הסדרי הפיקוח על ביצוע העבודה ומניעת חשש לניגוד עניינים;
 6. פרטים בדבר דרך בחירת היועץ המשפטי החיצוני, ההתקשרות עם עורך הדין (מכרז/פטור ממכרז) וכל היוצא באלה פרטים הצריכים לעניין. לבקשה יצורף פרוטוקול הוועדה המשרדית אשר אישרה את ההתקשרות על-פי דיני המכרזים;
- (ב) ראש הוועדה רשאי להודיע ליועץ המשפטי של המשרד כי הוא מעכב את העסקת היועץ המשפטי החיצוני לצורך הבאת העניין בפני הוועדה, אם סבר כי בנסיבות העניין היא מסוג ההעסקות הטעונות אישור הוועדה;
- (ג) אלה הם המקרים אשר טעונים קבלת אישור הוועדה טרם אישור העסקת יועץ משפטי חיצוני על-ידי משרד ממשלתי:
1. היקף ההתקשרות או ההתקשרויות הכולל עם היועץ המשפטי החיצוני עולה על הסכום שבהנחיות היועץ המשפטי לממשלה מס' 9.1001;
 2. הנושא הוא בעל רגישות מיוחדת מבחינה משפטית או ציבורית;
 3. מדובר ביועץ משפטי בנושאים חוקתיים, טוהר המידות בשירות הציבורי או בבדיקה פרטנית של עובדים או נותני שירותים למשרדי הממשלה בהקשר של טוהר המידות;
 4. ייצוג בוועדות בכנסת;
 5. העסקה מתמשכת וכללית של יועץ חיצוני לפרויקט שאינו מוגדר;
 6. העסקה של אותו יועץ משפטי חיצוני או משרד עורכי דין מעל שש שנים בפרויקט אחד או בפרויקטים דומים של אותו משרד ממשלתי.

40.385

- (א) במקרים הטעונים אישור הוועדה, משרד ממשלתי לא יתקשר עם עורך דין פרטי והיועץ המשפטי של המשרד לא יאשר התקשרות כאמור, אלא לאחר שהתקבל אישור הוועדה להעסקתו של עורך הדין. על מסירת ביצוע פעולה משפטית לעורך דין פרטי לאחר אישור כאמור, יודיע היועץ המשפטי של המשרד לחשב המשרד והלה ידווח על כך לחשב הכללי;
- (ב) אין בהוראות אלו כדי לגרוע מן הצורך בקבלת הסמכה או יפוי כוח מאת היועץ המשפטי לממשלה לצורך ייצוג המשרד בפני בית המשפט או בפני גוף מעין משפטי;
- (ג) למען הסר ספק, הוראות אלו חלות על כל התקשרות לביצוע עבודה על-ידי יועץ משפטי חיצוני.

(שע/20)

82.234

החליט בעל הסמכות לפטר עובד, יציין בהחלטתו את הנימוקים וימסור לעובד את ההחלטה ונימוקיה.

82.235

- (א) עובד אשר בעל הסמכות החליט על פיטוריו רשאי לערור על כך בפני נציב שירות המדינה תוך שלושים יום מיום שהגיעה אליו ההודעה על פיטוריו;
- (ב) הוגש ערר לנציב שירות המדינה בהתאם לנסמן (א), יהיה הליך הפיטורים סופי רק לאחר שנציב שירות המדינה דן בערר ונתן את החלטתו. אין לראות את העובד כמפוטר עד להחלטתו של נציב שירות המדינה;
- (ג) החליט נציב שירות המדינה לדחות את הערר כאמור בפסקה זו, יש ליתן הודעה מוקדמת לעובד על פיטוריו מיום החלטת הנציב בערר, בהתאם להוראות סעיף 82.32.
(שע/14)

82.236

פסקה מבוטלת
(סט/12)

82.237

- (א) פיטורי עובד קבוע, למעט פיטורים המבוצעים על-פי פסק דין של בית דין למשמעת (ראה פסקה 47.384(א)8) ופיטורים בעקבות החלטה של ועדה רפואית לפסול עובד משירות המדינה, טעונים משא ומתן מוקדם עם ועד העובדים;
- (ב) האחראי ידאג לכך שיירשם זיכרון דברים, חתום בידי שני הצדדים, על הדיונים שהתנהלו במשא ומתן האמור, וכן על ההסכם שהגיעו אליו - אם הגיעו להסכם;
- (ג) האחראי ישלח, בכל מקרה, העתק מזיכרון הדברים אל נציבות שירות המדינה (על חילוקי דעות בדבר פיטורי עובד הכלול ברשימת כוח אדם עודף ראה פסקה 11.337);
- (ד) פיטורי גמלאי מעל גיל 60 שנה שפרש משירות המדינה, והתקבל מחדש לעבודה, אינם טעונים משא ומתן עם ועד העובדים, אולם טעונים משלוח הודעה מוקדמת בהתאם להוראות סעיף 82.32.
(שע/14)

82.238

- פיטורי עובד הזכאי לקצבה לפי חוק הגמלאות עם פיטוריו, טעונים אישור מוקדם של נציב שירות המדינה לעניין ההוצאה לקצבה, למעט במקרים המפורטים להלן:
- (א) פיטורים על-פי החלטה של בית הדין למשמעת;
- (ב) עובד שפוטר לאחר חמש שנות שירות מסיבת מצב בריאות לקוי כשדרגת נכותו היא 25% או יותר ובלבד שוועדה רפואית פסלה אותו מהשירות;
(חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970), ס' 15(2);
- (ג) עובד שפוטר לאחר עשר שנות שירות מסיבת מצב בריאות לקוי ובלבד שוועדה רפואית פסלה אותו מהשירות.
(חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970), ס' 15(3);
(שע/14)

82.239

פסקה מבוטלת

82.24 - פיטורי עובד זמני

82.241

פיטורי עובד המועסק על-פי כתב הרשאה (עובד זמני) לפני התאריך שנקבע כתאריך סיום שירותו בכתב ההרשאה, יחולו הוראות סעיף 82.23. ואולם, על פיטורי עובד כאמור שטרם השלים את תקופת הניסיון, יחולו הוראות סעיף 82.22.
(שע/14)

82.244 - 82.242

פסקאות מבוטלות
(סט/12)

82.25 - הפסקת שירות של עובד המועסק בחוזה

82.251

- (א) הסמכות להפסיק את שירותו של עובד המועסק על-פי חוזה מיוחד, נתונה בידי נציב שירות המדינה או מי שהוסמך לכך על ידיו, לפי סוג החוזה כמפורט להלן, אלא אם כן נקבע אחרת בחוזה העסקה;
- (ב) אם בכוונת האחראי להמשיך להעסיק עובד המועסק על-פי חוזה מיוחד, יש להודיעו על כך בכתב מראש, שלושה חודשים לפני תום החוזה.
(חוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963, ס' 9)
(שע/14)

82.252

- (א) על פיטוריו של עובד המועסק על-פי חוזה מיוחד שטרם השלים את תקופת הניסיון בשירות המדינה, יחולו הוראות סעיף 82.22;
- (ב) פיטוריו של עובד המועסק על-פי חוזה מיוחד שהשלים את תקופת הניסיון בשירות המדינה וטרם חלפו חמש שנים להעסקתו בשירות המדינה, הנם בסמכות האחראי. קודם קבלת ההחלטה על הפיטורים ישלח האחראי לעובד הודעה מנומקת על הכוונה לסיים את העסקתו ויעניק לו זכות לשימוע כמפורט בפסקה 82.233;
- (ג) פיטוריו של עובד בחוזה מיוחד אשר השלים חמש שנות העסקה בשירות המדינה הנם כשל עובד קבוע לפי סעיף 82.23, ואולם פיטוריו של עובד המועסק בחוזה לפי תקנה 1(3) לתקנות שירות המדינה (מינויים) (חוזה מיוחד), התש"ך-1960 ופסקה 16.414, אינם טעונים משא ומתן מוקדם עם ועד העובדים;
(שע/14)
- (ד) פיטוריו של עובד המועסק בחוזה מיוחד בשכר שעה, אף אם השלים חמש שנות העסקה, הנם בסמכות האחראי, בהתאם לנסמן (ב) לעיל.
(עג/9)

82.253 - 82.254

פסקאות מבוטלות
(שע/14)

82.255

- (א) הסמכות להפסיק שירותו של עובד המועסק בכתב העסקה בשירות הביטחון הכללי נתונה לראש שירות הביטחון הכללי או מי שהוא הסמיך לכך;
(עא/5)
- (ב) הפסקת שירותו של עובד שירותי הביטחון המועסק בחוזה מיוחד מעל לחמש שנים הנה בסמכות האחראי.
(עד/13)

82.26 - הפסקת שירות של עובד הנמנה על הסגל הבכיר

82.261

נושא משרה בכיר אשר נקצבה למשרתו תקופת כהונה על-פי החלטות הממשלה

- (א) הפסקת עבודה של נושא משרה בכיר, שכהונתו נקצבה לפי החלטות הממשלה (מס' 4062 מיום ז' באלול התשס"ח (7.9.2008), מס' 4470 מיום י"ד בשבט התשס"ט (8.2.2009) ומס' 1154 מיום י' בטבת התש"ע (27.12.2009), בעילה של אי התאמה (במועד החל טרם סיום תקופת הכהונה במועדה), תהא בהתאם למנגנון שנקבע באותן החלטות ואומץ לחוזה העסקה של אותו נושא משרה. לאמור, לא תופסק כהונתו של נושא משרה במהלך תקופת הכהונה שנקצבה למשרה או בתקופת הפרק זמן, אלא על-פי המלצת הוועדה המייעצת למינויים בכירים, לפי החלטת הממשלה מס' 91 מיום ג' בסיוון התשס"ו (30.5.2006);
- (ב) על החלטה להפסיק את כהונתו בעילה של אי התאמה, אשר התקבלה בהתאם להמלצת הוועדה המייעצת למינויים בכירים, אין ערר לנציב שירות המדינה.

82.262

נושא משרה סטטוטורית בכיר אשר נקצבה למשרתו תקופת כהונה על-פי חוק

- הפסקת עבודה של נושא משרה בכיר שנקבעה למשרתו תקופת כהונה קצובה על-פי חוק, בעילה של אי התאמה ובמועד החל טרם סיום תקופת הכהונה במועדה, תהא בהתאם למנגנון שנקבע באותו חוק ואומץ לחוזה העסקה של אותו נושא משרה.
(עא/2)